

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja 2010 – 2020

Magyarország átfogó egészségvédelmi szűrőprogramja
2010 – 2020

V. Jubileumi Népegészségügyi Konferencia, Megnyitó 2014.

Colorectális rák rizikó, prevenció

Prof. Dr. Wittmann Tibor

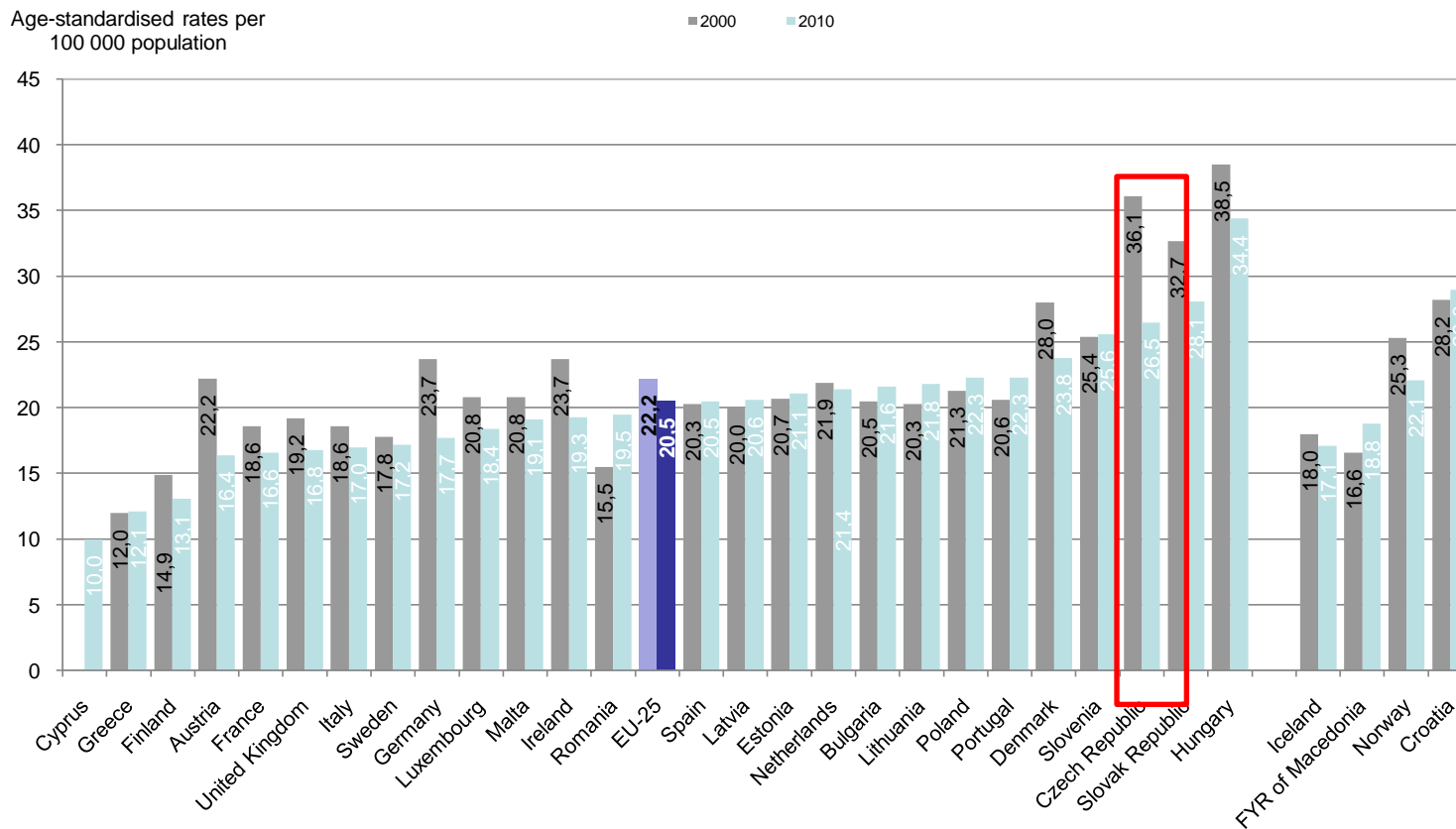

Health at a Glance: Europe 2012 - © OECD 2012

Chapter 4 4.9.3. Colorectal cancer mortality 2000 to 2010 (or nearest year)

Version 1 - Last updated: 24-Oct-2012

4.9.3. Colorectal cancer mortality 2000 to 2010 (or nearest year)

Source: Eurostat Statistics Database.

New European Initiatives in Colorectal Cancer Screening: Budapest Declaration

**Official Appeal during the Hungarian Presidency of the Council of the European Union under
the Auspices of the United European Gastroenterology Federation, the European Association
for Gastroenterology and Endoscopy and the Hungarian Society of Gastroenterology**

Tibor Wittmann^a Reinhold Stockbrugger^e László Herszényi^{b, c} Daisy Jonkers^h
Béla Molnár^{b, c} Jean-Christophe Saurinⁱ Jaroslaw Regula^j Alberto Malesci^f
Luigi Laghi^g Tamás Pintér^d Béla Teleky^k Petr Dítě^l Zsolt Tulassay^{b, c}

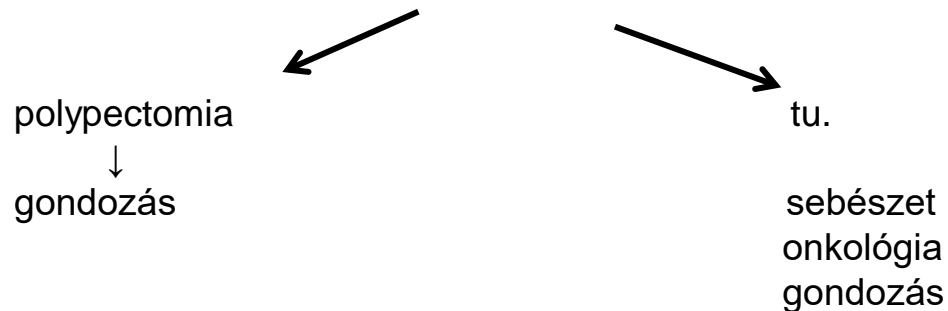
^aFirst Department of Medicine, Albert Szent-Györgyi Medical Centre, University of Szeged, Szeged, ^bSecond Department of Medicine, Semmelweis University, ^cResearch Group for Gastroenterology and Endocrinology, Hungarian Academy of Science, Budapest, and ^dDepartment of Oncoradiology, Petz Aladár County Teaching Hospital, Győr, Hungary; ^eDepartment of Internal Medicine, University of Ferrara, Ferrara, ^fDepartment of Gastroenterology, IRCCS Istituto Clinico Humanitas, University of Milan, Milan, and ^gMolecular Gastroenterology Unit, Department of Gastroenterology, IRCCS Istituto Clinico Humanitas, Rozzano, Italy; ^hDivision of Gastroenterology-Hepatology, University Medical Center, Maastricht, The Netherlands; ⁱDepartment of Hepatology and Gastroenterology, Hôpital E. Herriot, Lyon, France; ^jDepartment of Gastroenterology, Medical Centre for Postgraduate Education, Maria Skłodowska-Curie Memorial Cancer Centre, Institute of Oncology, Warsaw, Poland; ^kDepartment of General Surgery, Medical University, Vienna, Austria; ^lMedical Faculty, University of Ostrava, Ostrava, Czech Republic

Stratégia

Budapest Deklaráció Harc a CRC ellen Európában

- Primer prevenció
- CRC szűrés
  - Populáció alapú: 50-70 éves kor
  - Székletvér alapú
  - Pozitív székletteszt → colonoscopia

- Fokozott rizikójú egyének: colonoscopia

A tájékoztatás hiánya

- a kórképről
- a tünetekről
- a fokozott rizikót jelentő faktorokról (obesitas, mozgáshiány, alkohol, telített zsírok ↑, dohányzás)
- a fokozott rizikót jelentő kórképekről (FAP, HNPCC, mell-, ovárium, uterus cc, IBD)

Figyelembe veendő tényezők

- Koordináció hiánya.
- Az egyének motivációjának hiánya.
- Az eszközpark limitált volta, családorvos, a szakorvos, az endoszkópos asszisztens leterheltsége.
- FIT.

Elősegítő tényezők

- TVK mentes az ellátás.
- Az endoscopia és a kapcsolódó beavatkozások finanszírozása – egyetértés látszik (Államtitkárság – Tagozat)

Már ma is megtehető **a tájékoztatás**

- a kórképről
- a tünetekről
- a fokozott rizikót jelentő tényezőkről
- a fokozott rizikót jelentő kórképekről

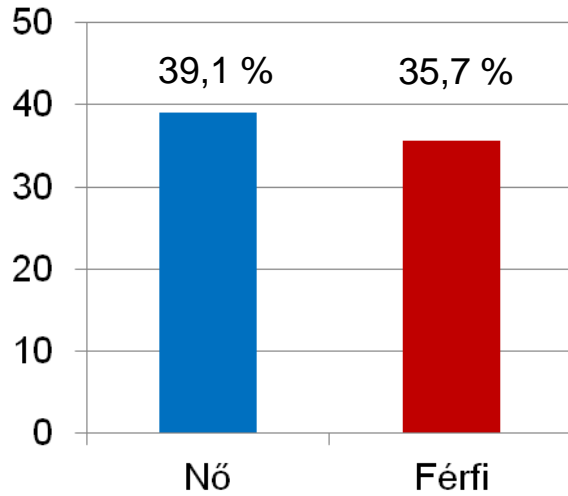
A fokozott rizikójú egyének megkeresése a családorvos bevonásával → colonoscopia.

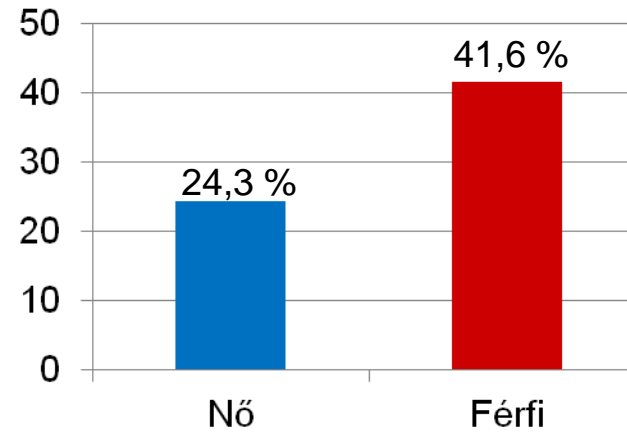

Kérdőív

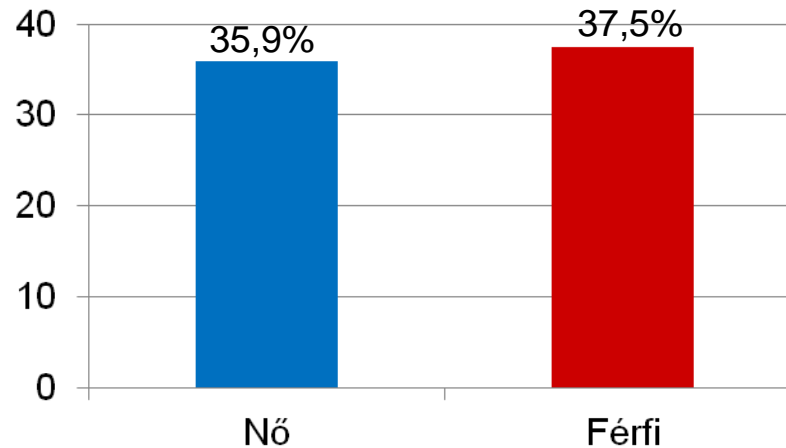
Túlsúly/elhízás

Nagy zsírtartalmú étel

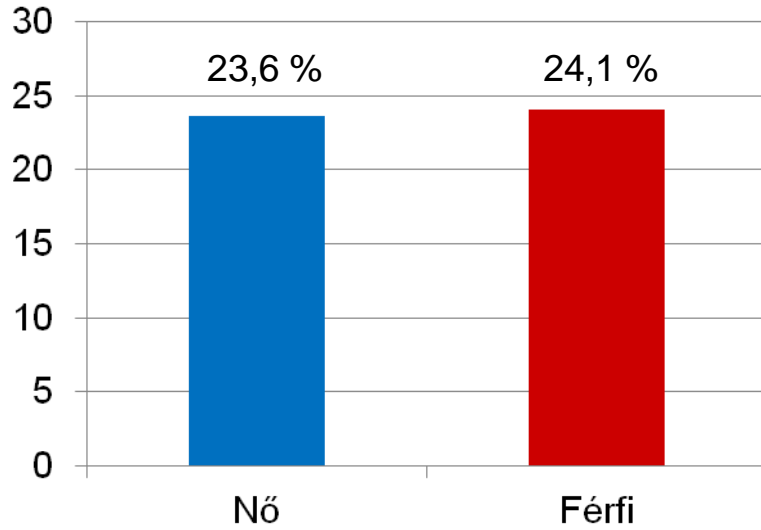

Zöldségfogyasztás hiánya

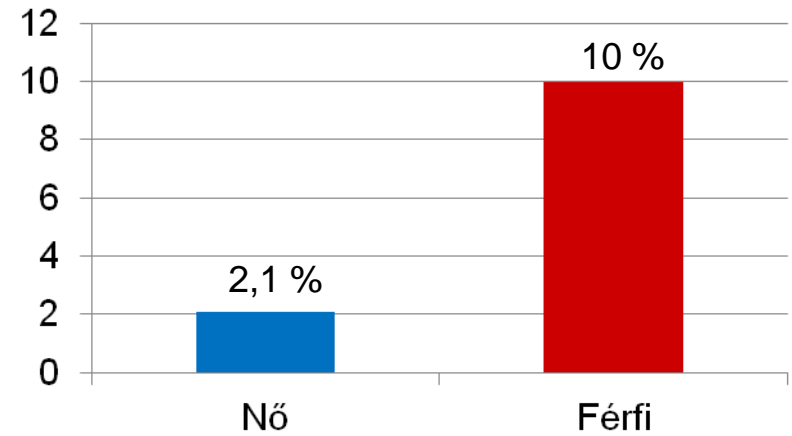

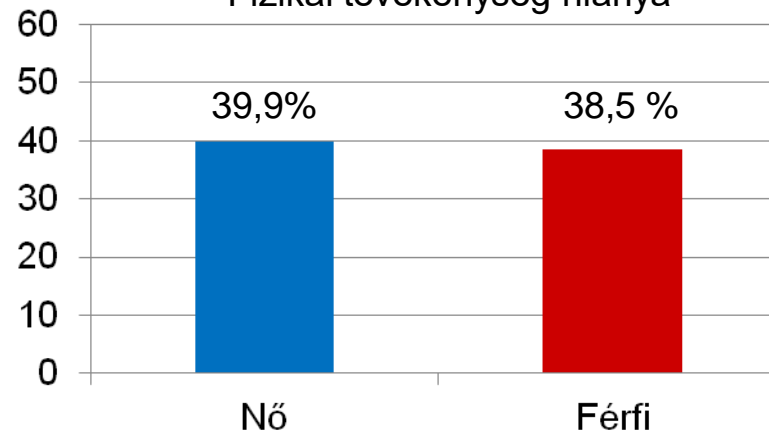
Dohányzás

Alkohol

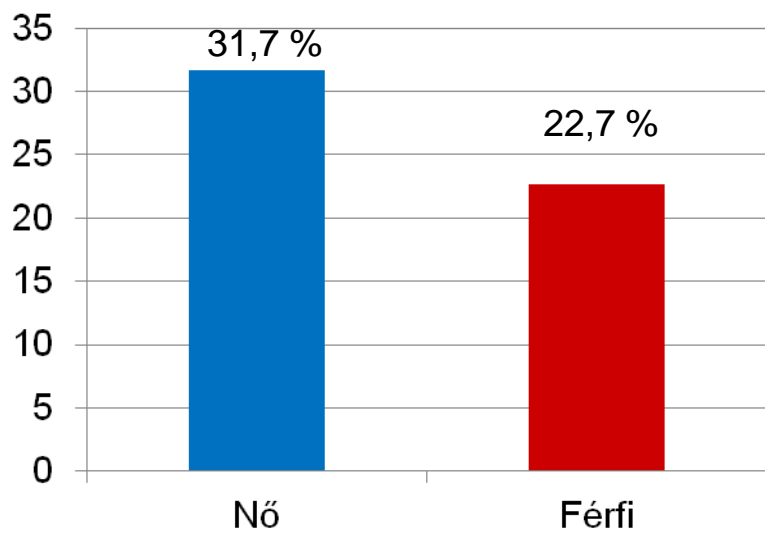

Fizikai tevékenység hiánya

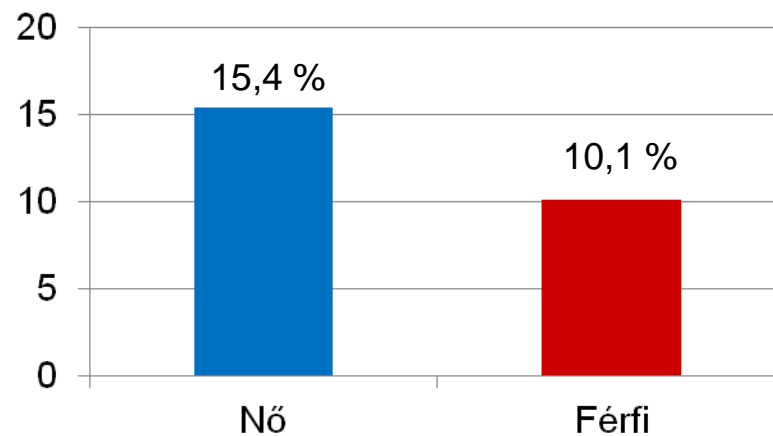

Életkor > 50

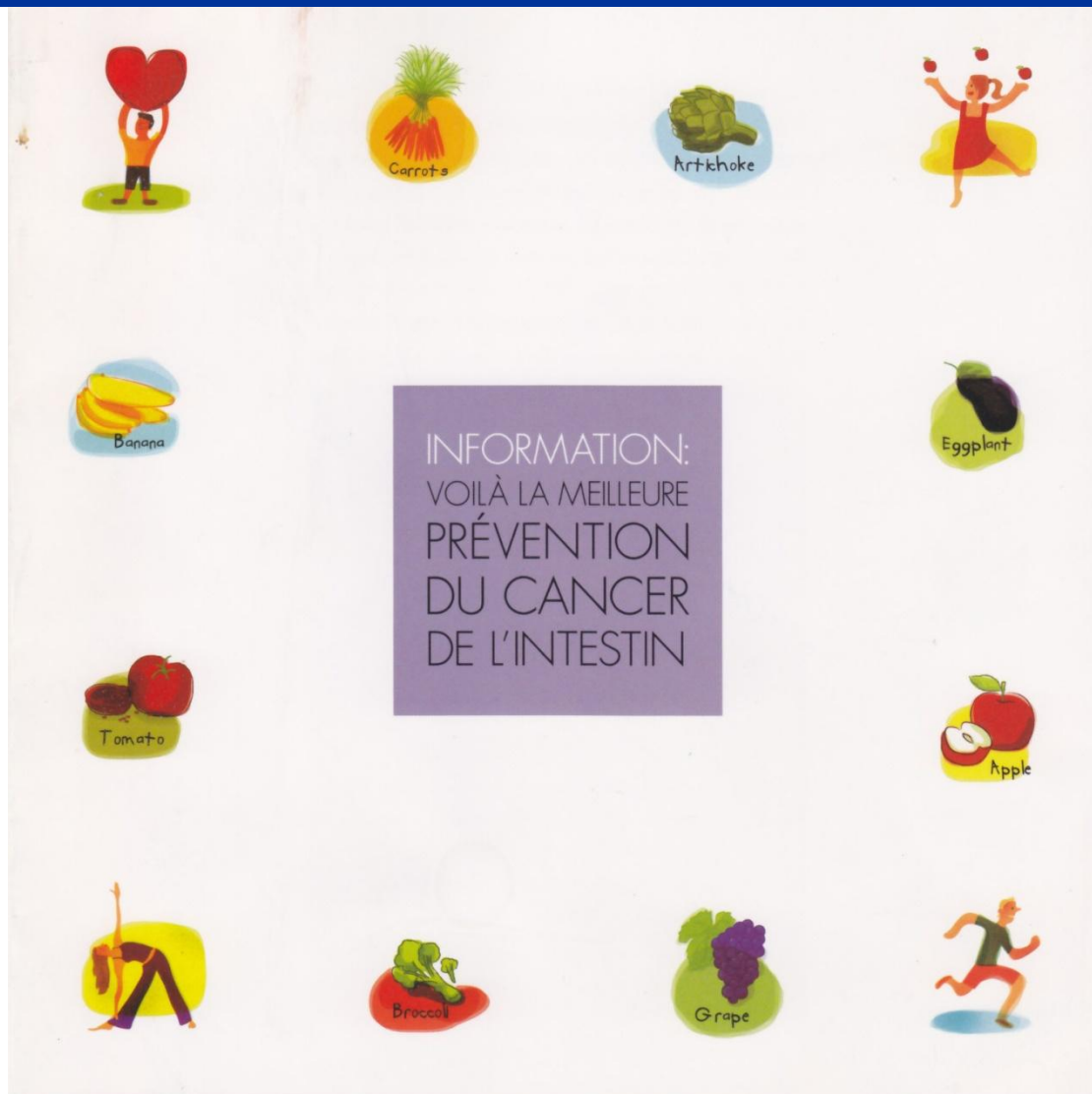
Családban colon tu.

A CRC primer prevenciója

- Rostos étrend (hüvelyesek, gabonarost, teljes kiörlésű gabona)
- Aspirin
- Zöldség, gyümölcs, hidegen sajtolt olaj, Ca⁺⁺,
D-vitamin, egyes nyomelemek ...
- Testsúly, mozgás.

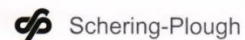
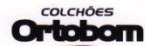

NOS SOCIÉTÉS COLLABORATRICES:

Société Brésilienne de Coloproctologie
Collège Brésilien des Chirurgiens
Fédération Brésilienne de Gastroentérologie
Association Médicale Brésilienne
Collège Brésilien de Chirurgie Digestive
Société Brésilienne d'Endoscopie Digestive
Société Brésilienne de Cancérologie
Société Brésilienne d'Oncologie Clinique
Association Brésilienne de Recto-Colite et Maladie de Crohn
Hôpital du Cancer (São Paulo, Brésil)
Groupe Brésilien d'Études des Tumeurs Hérititaires
Société Brésilienne de Vidéo-chirurgie

SPONSORS:

3 megyében : Győr, Heves, Nógrád megye – elindult

Csongrád megyében (teljes lefedés tervezve)

EU finanszírozás – 2014. tavasz - tervezett.

A koordináció biztosított.

A szűrési program elindítható.